

Datum van
inontvangstneming

:

19/12/2016

Zaak C-577/16

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

16 november 2016

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgericht Berlin (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 november 2016

Verzoekende partij:

Trinseo Deutschland Anlagengesellschaft mbH

Verwerende partij:

Bondsrepubliek Duitsland

[OMISSIS]

VERWALTUNGSGERICHT BERLIN

BESCHIKKING

In de bestuursrechtelijke zaak tussen

Trinseo Deutschland Anlagengesellschaft mbH, [OMISSIS] 21683 Stade,

verzoekster,

[OMISSIS]

en

Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Umweltbundesamt (federale dienst voor het milieu), Deutsche Emissionshandelsstelle (Duitse emissiehandelautoriteit), [OMISSIS] 14193 Berlijn,

verweerster,

heeft de Tiende Kamer van het Verwaltungsgericht Berlin (bestuursrechter in eerste aanleg Berlijn) [OMISSIS]

[OMISSIS]

op 3 november 2016 besloten:

De behandeling van de zaak voor het Verwaltungsgericht Berlin wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

[Or. 2]

1) Moet artikel 1 van richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap, juncto bijlage I bij deze richtlijn, aldus worden uitgelegd dat de productie van polymeren, en in het bijzonder van het polymeer polycarbonaat, in installaties met een productiecapaciteit van meer dan 100 ton per dag valt onder de daarin vermelde activiteit van productie van organische bulkchemicaliën door kraken, reforming, gedeeltelijke of volledige oxidatie of vergelijkbare processen?

2) Indien vraag 1) bevestigend wordt beantwoord, heeft de exploitant van een dergelijke installatie recht op kosteloze toewijzing van emissierechten ingevolge de rechtstreekse werking van de bepalingen van richtlijn 2003/87/EG en van besluit 2011/278/EU van de Commissie wanneer een kosteloze toewijzing van emissierechten op grond van het nationale recht niet mogelijk is om de enkele reden dat de betrokken lidstaat installaties voor de productie van polymeren niet heeft opgenomen in de werkingssfeer van de nationale wet ter uitvoering van richtlijn 2003/87/EG en die installaties louter om die reden niet aan de handel in emissierechten deelnemen?

Motivering

I.

Verzoekster is exploitant van een installatie voor de productie van polycarbonaat in Stade. De installatie heeft een goedgekeurde productiecapaciteit van meer dan 100 ton polycarbonaat per dag. De in geding zijnde installatie betreft de voor de productie van polycarbonaat benodigde stoom van een ter plaatse door Dow Deutschland Anlagengesellschaft geëxploiteerde krachtcentrale die aan de emissierechtenhandel dient deel te nemen.

Op 23 januari 2012 diende verzoekster voor de in geding zijnde installatie bij de Deutsche Emissionshandelsstelle (hierna: „DEHSt”) een aanvraag in om kosteloze toewijzing van emissierechten. Bij besluit van 17 februari 2014 heeft DEHSt de

aanvraag afgewezen in wezen op grond dat de productie van het polymeer polycarbonaat niet is vermeld in de limitatieve lijst van stoffen en stofgroepen van bijlage 1, deel 2, nr. 27, van het Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz (Duitse wet inzake de handel in emissierechten van broeikasgassen; hierna: „TEHG”). De installatie is dan ook geen installatie voor de „productie van organische bulkchemicaliën met een productiecapaciteit van 100 ton per dag” en valt niet binnen de werkingssfeer van het TEHG. Dit geldt ongeacht het feit dat de Europese Commissie in besluit 201[1]/278/EU heeft beslist dat de levering van warmte aan polymerisatie-installaties voor de installatie die warmte uitvoert, moet worden beschouwd als de levering van warmte aan een installatie die onder de emissierechtenhandel valt, zodat voor de levering van warmte geen toewijzing mogelijk is.

[Or. 3]

De DEHSt heeft verzoeksters bezwaar tegen dat besluit [OMISSIS] afgewezen.

Met het op 2 oktober 2015 ingestelde beroep handhaaft verzoekster haar verzoek en voert zij aan dat ingevolge artikel 2, lid 1, juncto bijlage I van richtlijn 2003/87/EG elke activiteit van „productie van organische bulkchemicaliën door kraken, reforming, gedeeltelijke of volledige oxidatie of vergelijkbare processen”, zonder beperking tot bepaalde stoffen, valt binnen de werkingssfeer van de richtlijn emissiehandel. Die activiteit is in het kader van de aanpassing van de lijst van activiteiten die onder de emissierechtenhandel vallen, bij wijzigingsrichtlijn 2009/29/EG van 23 april 2009 in de richtlijn emissiehandel opgenomen. De uitvoeringstermijn voor de lidstaten is op 31 december 2012 verstreken. De Europese Commissie is van mening dat de productie van polymeren onder voornoemde definitie valt. Dit wordt zowel vermeld in het document „Guidance on Interpretation of Annex I of the EU ETS Directive” als in overweging 16 van besluit 2013/448/EU van de Commissie.

De toewijzing van emissiehandelsrechten aan de krachtcentrale die stoom levert aan verzoeksters installatie werd door de Europese Commissie bij besluit 2013/448/EU definitief verboden. Dit verbod is uitsluitend gebaseerd op de uit het Unierecht voortvloeiende opneming van de in geding zijnde installatie van verzoekster binnen de werkingssfeer van de richtlijn emissiehandel (zie overweging 17 van besluit 2013/448/EU). De door dat besluit getroffen exploitanten van onder de emissierechtenhandel vallende installaties hadden niet met succes bij het Gerecht van de Europese Unie kunnen opkomen tegen het besluit van de Commissie, aangezien de uniforme toewijzingsregels van de EU dwingend voorschrijven dat bij levering van warmte door een onder de emissierechtenhandel vallende installatie aan een andere onder de emissierechtenhandel vallende installatie de emissierechten worden toegewezen aan de warmte verbruikende installatie (zie overweging 21 van besluit 2011/278/EU). Ingevolge besluit 2011/278/EU moet de toewijzing in dat geval dan ook aan de polymerisatie-installatie plaatsvinden. In die omstandigheden zou

een beroep bij het Gerecht van de Europese Unie van meet af aan geen kans van slagen hebben gehad. Zou verzoekster niet kunnen opkomen tegen de weigering van toewijzing voor polymerisatie-installaties, dan zou dit resulteren in een leemte in de juridische bescherming. Verzoekster wordt benadeeld door de omstandigheid dat zij de economische gevolgen dient te dragen van de omstandigheid dat in geval van warmtelevering aan polymerisatie-installaties geen toewijzing plaatsvindt aan de warmteverbruiker (hier de in geding zijnde installatie) en evenmin aan de warmteleverancier.

[Or. 4]

Verzoekster stelt tevens dat alle andere lidstaten van de Europese Unie aannemen dat polymerisatie-installaties dienen deel te nemen aan de handel in emissierechten. Een inbreukprocedure tegen Duitsland is ingeleid maar nog niet afgesloten.

Verzoekster is van mening dat de richtlijn emissiehandel slechts onvolledig in nationaal recht is omgezet door bijlage 1, deel 2, nr. 27, van het TEHG, en dat zij zich voor haar aanspraak op toewijzing rechtstreeks op richtlijn 2003/87/EG kan beroepen.

[OMISSIS]

Verzoekster vordert:

het besluit van de Deutsche Emissionshandelsstelle van 17 februari 2014 gedeeltelijk nietig te verklaren [OMISSIS] en verweerster te verplichten, met inachtneming van de rechtsopvatting van het Hof van Justitie, opnieuw op haar aanvraag van 23 januari 2012 te beslissen.

Verweerster vordert:

het beroep te verwerpen.

Verweerster is van mening dat de bepalingen van de richtlijn emissiehandel in overeenstemming met het Unierecht in het nationale recht zijn omgezet, en dat er in het Unierecht geen verplichting bestaat om polymerisatie-installaties op te nemen in de emissiehandel. Voorts pleit tegen de rechtstreekse werking van de richtlijn emissiehandel dat deze richtlijn voor de exploitanten van installaties in beginsel in haar geheel belastend is.

II.

De toepasselijke bepalingen van Unierecht staan in richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van richtlijn 96/61/EG van de Raad, zoals gewijzigd bij richtlijn

2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden (PB 2009, L 140, blz. 63; hierna: „richtlijn emissiehandel”), met name artikel 2, lid 1, juncto bijlage I van de richtlijn emissiehandel, alsmede in overweging 21 van besluit 2011/278/EU van de Commissie van 27 april 2011 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende **[Or. 5]** overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van richtlijn 2003/87/EG, en overweging 17 van besluit 2013/448/EU van de Commissie van 5 september 2013 betreffende nationale uitvoeringsmaatregelen voor de voorlopige kosteloze toewijzing van broeikasgasemissierechten overeenkomstig artikel 11, lid 3, van richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad.

De toepasselijke bepalingen van nationaal recht zijn te vinden in het Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen (Duitse wet inzake de handel in broeikasgasemissierechten; hierna: „TEHG 2011”) van 27 juli 2011 [OMISSIS].

Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz – TEHG 2011

§ 2 Werkingssfeer

(1) Deze wet is van toepassing op de emissie van de in bijlage 1, deel 2, genoemde broeikasgassen ten gevolge van de daar genoemde activiteiten. Voor de in bijlage 1, deel 2, vermelde installaties geldt deze wet ook wanneer zij onderdeel zijn van een installatie die niet is vermeld in bijlage 1, deel 2, of wanneer zij een inrichting zijn die hoort bij een dergelijke installatie.

(2) tot en met (7) [...]

§ 9, leden 1 tot en met 4, TEHG 2011 Toewijzing van kosteloze rechten aan exploitanten van inrichtingen

(1) Exploitanten van inrichtingen krijgen kosteloze rechten toegewezen overeenkomstig de beginselen van artikel 10 bis, leden 1 tot en met 5, 7, en 11 tot en met 20, van richtlijn 2003/87/EG, in de laatst bijgewerkte versie, en besluit 2011/278/EU van de Commissie van 27 april 2011 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van richtlijn 2003/87/EG (PB 2011, L 130, blz. 1).

(2) [OMISSIS]

(3) [OMISSIS]

(4) [OMISSIS]

Bijlage 1 (bij § 1, § 2, leden 1 tot en met 3, eerste zin, lid 4, eerste zin, lid 5, nr. 3, § 3, lid 1, nrs. 2, 5, 9 en 12, § 4, lid 1, eerste zin, § 7, lid 2, eerste zin, nr. 1, § 24, § 27, lid 1, tweede zin, en § 28, lid 1, nr. 4)

Betrokken activiteiten en broeikasgassen

Deel 2

Activiteiten

[...]

Nr. 27 Installaties voor de productie van organische bulkchemicaliën (alkenen en gechlorideerde alkenen; alkynen; aromaten en gealkyleerde aromaten; fenolen, alcoholen; aldehyden, ketonen; carbonzuren, dicarbonzuren, carbonzuuranhydriden en dimethyltereftalaat; epoxiden; vinylacetaat, acrylonitril; caprolactam en melamine) met een productiecapaciteit van meer dan 100 ton per dag.

III.

De voorgelegde vragen zijn relevant voor de beslissing. De vraag of verzoekster binnen de werkingssfeer van het recht inzake de emissiehandel valt en of zij zich kan beroepen op de rechtstreekse werking van de richtlijn emissiehandel, heeft gevolgen voor de hoogte van verzoeksters aanspraak op kosteloze toewijzing van emissierechten.

Met betrekking tot de door verzoekster eveneens aangevoerde bezwaren over de hoogte van de transsectorale correctiefactor en de totstandkoming van besluit 2013/448/EU van de Commissie, alsmede over de toepasbaarheid van de transsectorale correctiefactor op sectoren, respectievelijk deelsectoren waarvan aangenomen wordt dat zij blootstaan aan een aanzienlijk gevaar van verplaatsing van CO₂ emissies (de door „carbon leakage” bedreigde sectoren) ziet de Kamer af van het stellen van een prejudiciële vraag, aangezien het Hof van Justitie deze vraag reeds uitputtend heeft beantwoord in zijn arrest van 28 april 2016 in prejudiciële zaak C-191/14 en in zijn arrest van 26 oktober 2016 in prejudiciële zaak C-506/14.

[OMISSIS]